

Børne Blad

Udkommer hver søndag.

Nr. 46.

16de november 1902.

28de aarg.

En reisende musiker

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende reaktioner af bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Forklaring

over

Luthers lille Katekisme.

16de Læsse.

66. Hvorved skaber vi vor helbred og forforkter bort lib?

Vi skaber vor helbred og forforkter bort lib ved døbenskab, fraadseri, drukken-
skab, utugt, vrede, verdslige be-
skymringer, banrøgt af bort legeme og
dumdriftighed.

*67. Skal vi aldrig bove helbred og lib?

Vi skal trostigt bove helbred og lib, naar det gjælder at berge bort Land, opfylde
vore kaldspligter eller redde andre.

1 Joh. 3, 16. Derpaa har vi kjendt kjær-
ligheden, at han har sat sit lib til for os.
Ogsaa vi er skyldige at sætte libet til for
brødrene.

Ekf.: Abraham, 1 Mos. 14; 12-16. — Den
barmhjertige samaritan, Luf. 10, 30-37.

68. Hvad befaler Gud os i det femte
bud?

Gud befaler os i det femte bud at hjælpe
vor næste i al legemlig nød og omgaaes ham i
kærlighed og sagtmødighed.

Matt. 25, 35. 36. Jeg var hungrig, og I
gav mig at æde; jeg var tørstig, og I gav mig
at drikke; jeg var fremmed, og I tog mig til
eder; jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var
sag, og I besøgte mig; jeg var i fængsel, og I
kom til mig.

Matt. 5, 44. Elfter eders fiender, velsigner
dem, som eder forbander, gjører dem godt, som
eder hader, og heber for dem, som gjør eder fiade
og forfølger eder!

Matt. 5, 5. Salige er de sagtmødige; thi
de skal arve jorden.

Ekf.: Abraham, 1 Mos. 14, 12-16. —
Davids, 1 Sam. 26. — Høvedsmanden i Kaper-
naum, Luf. 7, 2. 3.

Otte aar gammel.

(Slutning.)

Den lærdom, jeg fik, var vistnok alligevel
temmelig liben. Den indskrænkede sig især til
skrivning. Studenten laa nemlig gjerne den
hele tid paa sofaen og læste i nogle bitte smaa
bind, mens jeg sad ved bordet med hovedet nede
paa den venstre arm og malte op nogle lange
skraa bogstaver.

Denne student led oberordentlig af tørst.
Min første bestilling paa stolen var hver dag at
hente en mugge valle eller shreblande, som fol-
tene brugte til læstebrik, borte paa staburet.
Hvor den mugge med de lyserøde og lysebrune
tegninger udover dens tykke, buede form staar
lebende for mig! Jeg tror, jeg vilde graede,
hvis jeg saa den igjen, saa mange minder hæn-
ger der ved den.

Kof er det, denne mugge var jeg stadig paa
farten med bort paa staburet, op den bratte
trappe, dreiede den umaadelige stabursnøgel om
og var inde i det friske, rene, halvmørke rum
med lugt af korn og mel, af røget fæst og røget
laks, der hang under taget i lange rader.

I det indre rum stod ballen i umaadelige
tønder; for mig stod disse tønder som mon-
strum'er, et slags kar af overnaturlig størrelse,
forekommer det mig endnu. Ja ialfald maatte
jeg op paa en kraf for at naa med muggen ned
i ballen, det huster jeg tydeligt.

Der hændte det mig en dag noget, jeg her
skal fortælle. Før jeg skulde muggen, stod jeg
altid en stund — saa længe, det paa nogen
maade kunde gaa an for tidens skuld — og
skulpede og sutlede med muggen nede i ballen,
dels for moro og dels for at trække ud det tids-
punkt, da jeg atter skulde begide mig op til stu-
denten og fluerne, der bastede mod loftet. Jeg
har en mistanke om, at det igrunnen var den
skvalpingens skuld, at jeg i det hele taget havde
lyst paa denne vallehentning for studenten.

Som jeg en dag stod der og sutlede med
muggen nede i ballen, saa jeg med en gang
noget fort nede i tønden, der bukkede under, kom
op igjen og glød unda. Hvad det nu var, saa

maatte jeg have fat paa det. En lang stund mobstod det mine ivrigste efterstræbelser.

Endelig gled dette mystiske sorte ind i muggen.

Studenten skulde have det; — ja virkelig skulde han ikke have det sorte i muggen! Guderne maa vide, hvad det var; paa hunden af muggen befandt det sig; men studenten skulde have det ialfald.

Afsted gik jeg med den kostelige mugge, balancerede mig forsigtig op trappen og satte muggen paa bordet foran studenten. Til en forandring sad han nemlig idag ved bordet og rensede sine negle. Han skjænkte sig et glas. Jeg saa nysgjerrig paa muggen; nei, det sorte fulgte ikke med. Studenten drak med velbehag.

"Åh, det gjorde godt, — det er en gubedrift i varmen; — et glas til!"

Nok et glas skjænkte han sig; — hums — der drattede det sorte pladast ned i glasset! Om jeg bliver hundrede og nitti aar, skal jeg aldrig glemme det!

Det var en kam! — Nei, at det var noget saa sælt, havde jeg ikke anet. Studenten tilfæstede mig et eneste rasende blik:

"Dit affkum", raabte han, "bort fra mine øine, — bort — bort, siger jeg."

Jeg lod mig det ikke sige to gange. Som en raket for jeg ud døren og loftstrappen ned. Der hørte jeg, studenten var lige i hælene paa mig; han skulde ned og sladre, naturligtvis. Uden at gøre mig rigtig rede for, hvad jeg gjorde, gjemte jeg mig bag et skab paa gangen, mens studenten løb forbi, og listede mig saa i samme nu opad loftstrappen igjen op paa det store loft. Jeg havde vist en instinktmæssig følelse af, at hvor i verden jeg befandt mig ude, vilde jeg blive opsporet og bragt frem; men paa loftet vilde neppe nogen falde paa at søge mig.

Jeg listede mig bortover det store, halbmørke loft, hvor støvstjerne dirrede i sollyset fra taggluggerne, mellem store skabe og dragtkister, mellem vægstole og rokker. Hvor — hvor skulde jeg gjemme mig! For nu var de rasende vonde; — hele verden var rasende vond paa mig!

Først var jeg bag en dragtkiste; men det forekom mig ikke aldeles sikkert; saa frem igjen; — der stod en gammel, tom pianokasse op mod væggen med den aabne side indad; bedre kunde det umulig være. Jeg krøb ind i kassen; her — her sad jeg sikkert!

Jeg tror neppe, nogen kan ane, hvad jeg led den eftermiddag i pianokassen oppe paa det gamle loft. Jeg laa næsegrus, — græd og hik-

stede og littede. Slig som jeg littede efter hver lyd nede fra det store hus!

"Åa — mama, mama!" Slig som jeg længtede efter mama; for alle mennesker i verden var vonde nu og troede, at jeg med vilje havde lagt den stibne kam i studentens mugge; men det havde jeg ikke, — det havde jeg ikke; for jeg saa nok, at det var noget sort, men ikke den søle kam!

Dg bedstefar og bedstemor var nok snilde; men jeg var ikke sikker paa, om de ikke vilde blive vonde. Men mama vilde ikke være vond, naar jeg forklarede altsammen. Åa, mama — mama, jeg vil rejse til mama, jeg vil ikke være paa dette grusomme stedet; — og alle, alle er vonde.

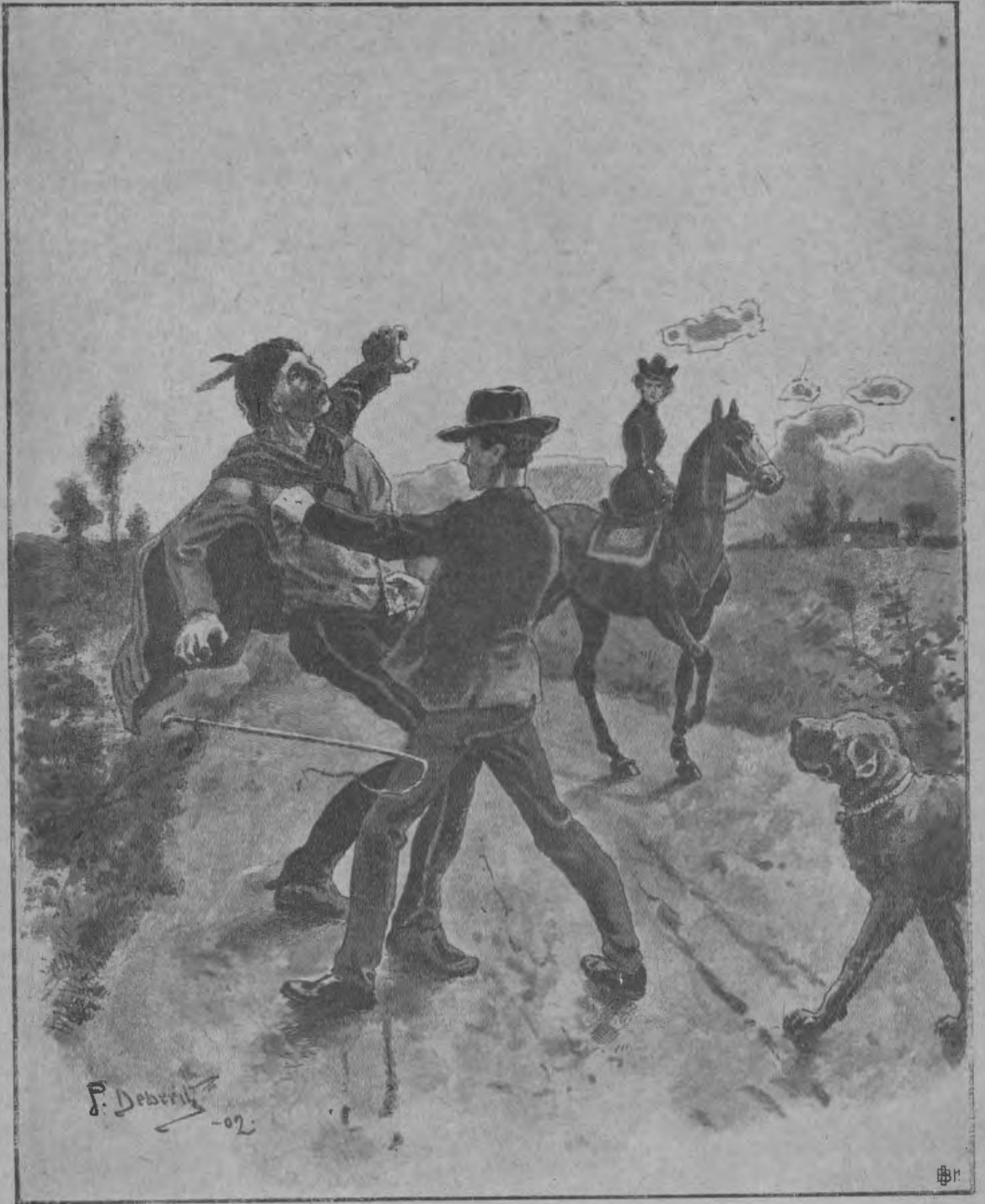
Bedstefar var nok snildere end bedstemor; men saadan rigtig skræmsitter paa ham, som jeg var paa mama, — nei, det var jeg ikke. Åa, den søle kammen! Dg jeg græd og hikstede inde i den støvede kasse.

Men nu vilde jeg aldrig komme frem mere, aldrig, aldrig i verden. Nei, jeg vilde ligge i denne kassen hele mit liv, og om natten vilde jeg liste mig ned og tage mad i spiskammeret, — nei, det er sandt, jomfru Monsen stængte altid spiskammerdøren; men sukker var der i buffeten, og eddike var der ogsaa i buffeten, og i kjøkkenstabet var der altid sladder til tjenerne, og jeg kunde godt leve af sukker og sladder og eddike. Dg jeg skulde liste mig ned paa strømpe-læsten; aa, hvor forsigtig, jeg skulde gaa, og ikke et menneske skulde ane, at jeg levede oppe i pianokassen paa loftet. Da jeg begyndte at tænke paa dette, græd jeg ikke mere; for det vilde blive saa frygtelig morsomt at bo heroppe og liste sig ned om natten i det mørke hus for at finde mad.

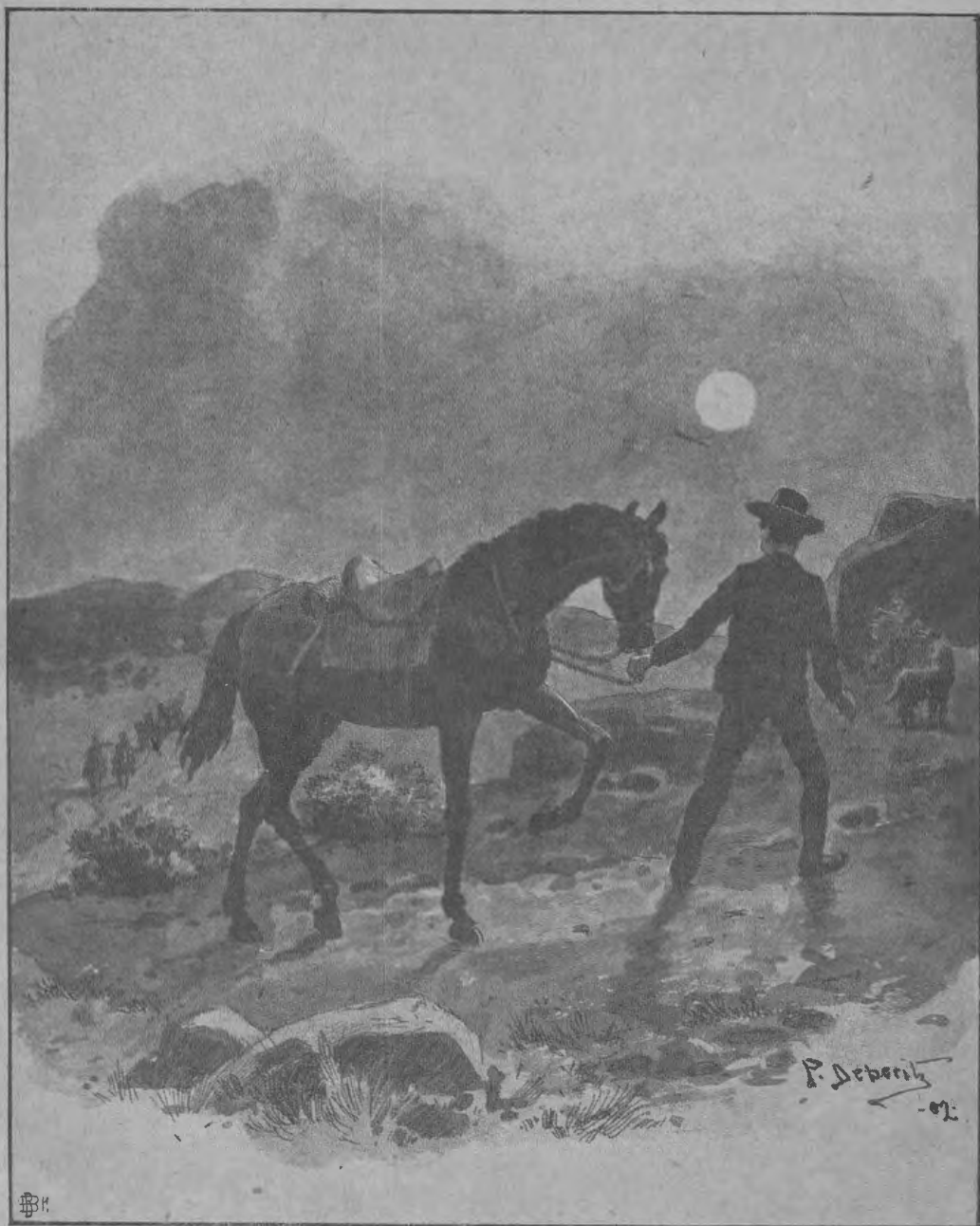
Det var jo akkurat som i onkel Toms hytte, dengang negerinderne havde sløgtet og gjemte sig paa loftet hos den søle Simon Vegrée; — akkurat saadan var det med mig nu! Men Simon Vegrée havde blodhunde, og Rex, som var hunden paa gaarden, var ingen blodhund; men kom han her op paa loftet, fandt han mig nok i kassen.

Dg eftermiddagen gik; solen var væk fra taggluggerne. Det var vist aften; studenten havde, i rasende løb op trappen, været oppe paa tvisten nogle gange; eller3 havde ikke et liv været oppe paa loftet.

Mon de ledte efter mig? Mon de stjænte, jeg var borte for bestandig? Ja, nu kunde de have det saa godt, nu kom jeg aldrig igjen mere.

I kamp med en indianer

Paa ufikter grund.

Dg nu havde studenten ingen, som vilde hente balle paa staburet mere, saa nu kunde han angre nu — —

Dg jeg blev saa døsig og træt, saa usigelig søvrig, og saa sovnebe jeg som en sten.

Da jeg vaagnebe, var det ganske mørkt. I førstningen kunde jeg ikke skjønne, hvor jeg var henne; jeg stødte hovedet mod kassen og tumlebe ud paa loftet; — saa med en eneste gang huffede jeg det.

Na, hvor fælt det var; — aa, hvor forførbelig fælt, at jeg var her alene! Dg det var stummende mørkt; — og alle var vist vonde; — og jeg var saa sulten. Na, mama, mama!

Som et lyn slog det mig: jeg vilde reise til mama og papa. Ja, det vilde jeg. Jeg vilde liste mig ned, løbe stogbeien bort til Anders Moen, som satte ombord i dampskibet; han roede mig nok ombord, og naar jeg først var ombord, saa skulde jeg nok klare mig.

Jeg vilde sige, — jeg vilde sige; — nei, hvad skulde jeg sige? Men reise vilde jeg, og jeg vilde løbe med det samme; regntaaen min hang vist i gangen.

Men var der nogen oppe? Jeg syntes, jeg hørte støi og snak nedefra. Jeg lyttede udober trappegelænderet. Nei, nu var det stille igjen. Jeg listede mig sagte, aa saa varlig, nedover den knirkende loftstrappe, — stansede og lyttede; — nei, nu var alting blikkende stille. Lænt, imorgen paa disse tider var jeg hjemme hos mama. Na! hvor glad jeg skulde blive; — og jeg skulde fortælle om kammen i det samme jeg kom ind i stuen til mama.

Den anden trappe knirkede forførbelig; men du berden: gangbøren stod jo aaben, og paa bordet i dagligstuen brændte en lampe! Kjære, saa maatte det jo være nogen oppe endnu!

Sommernattens friske kjølighed strømmede ind gjennem den aabne gangdør; jeg ledte efter regntaaen mellem reisetøiet i gangen. Ja, bedstefar og bedstemor vilde kanske blive bedrøvede; men nu maatte jeg reise; for det var saa fælt, saa fælt, naar nogen var vond paa mig.

Der var nogen, der talte halv sagte ude paa verandaen; jeg kikkede ud. Der stod bedstemor, den lille, fine bedstemor, inde i et hvidt sjal. "Na Gud, se i naade til barnet!" hviffede hun gang paa gang. Dg det sufte saa sagte og stilt i parkens store træer.

"Na Gud, se i naade — i naade!"

Jeg skjønte, det var mig, hun mente; jeg skjønte, hun var rød for mig, og saa kastede jeg regntaaen og løb lige ud og tog hende om

libet! For igrunden var jeg nu forførbelig glad i bedstemor, — forførbelig, forførbelig glad! Dg jeg klemte bedstemor om libet og huffede op mod hendes bryst.

"Ikke vær vond — ikke vær vond."

Bedstemor havde holdt paa at saa et tilfælde, saa rød var hun blevet, da jeg pludselig duffede frem bag hende i mørket. Hele huset var paa benene og ude for at lede efter mig. Nogen søtnebe i elven, nogen var oppe i stogen; bedstefar havde kjørt til lensmanden for at saa mere mandehjælp; de troede, jeg havde taget stogen fat og forvilbet mig i de svarte, store stogene!

Bedstemor sagde ikke et ord om kammen den nat, det huffer jeg godt; og jomfru Monsen klæbte af mig; og saa sov jeg i min eagen seng.

Næste dag stod jeg strifte for bedstefar og bedstemor og studenten. Bedstefar og bedstemor i hver sin lænestol, jeg inde i bedstefaders brede arm.

"Men hvad var det, du havde lagt oppe i studentens mugge?" beghndte bedstefar.

Dyb tausshed. Bedstefar maatte gjentage spørgsmaalet. Læberne bevægede sig næsten uden lyd: "Det var vist en kam."

"En skrækkelig kam", supplerte studenten.

"Men hvor i alverden kunde du falde paa at lægge en kam op i hans truffe?"

"Jeg lagde den ikke der; for den laa der før."

"Nu maa du ikke lyve, barn", sagde bedstemor i lænestolen.

"Nei, det er sandt, — det er sandt, den laa i ballen."

"Se mig i øinene", sagde bedstefar: "laa kammen oppe i tøndens?"

"Ja, den gjorde", sagde jeg og stirrede ham ind under de huffede bryst.

"Ja, saa er det jo de stidt tøser, der har skylben; hører du det, mor —"

"Om — m", sagde bedstemor og strikkede ibrig. Hun troede det øiensynlig ikke; pludselig saa hun paa mig med fine klare øine.

"Men naar du nu ikke vidste det grand om kammen, før den faldt i studentens glas, hvorfor blev du da saa bange?"

"Jo — jo — jeg saa, det var noget stort; — og saa fik jeg det op i muggen —"

"Maa jeg spørge, i hvilken anledning du undte mig dette mystiske sorte?" spurgte studenten.

En ugjennemtrængelig tausshed fra min side. Det var ikke muligt, at saa et ord af mig.

"Men hvorfor skræmte du libet af os da,

barn, og blev borte den hele eftermiddag?" spurgte bedstefar.

"Jo, jo", — og nu storhulkede jeg —; "han kaldte mig et af—affstum og var saa ra—ra—rasende."

"Et affstum", tordnede bedstefar; "hvor kunde De love at kalde mit barnebarn et affstum, hr. student?"

"Undskyld, hr. godseier", svarede studenten, "det var i den første besippelse; — det slap mig ud af munden —"

"Jeg tror", sagde bedstemor og reiste sig, "at denne distinktion ikke netop er egnet til at klar—gjøre begreberne hos et barn. Det var sthygt, meget sthygt af dig, barn, at have noget ned i den krukke, du skulde bringe studenten, og du skal øieblikkelig bede ham om undskyldning, og for fremtiden skal du ikke mere betroes at gaa alene paa staburet."

Jeg græb og jeg hifstede, og bedstefar trøstede mig og stjendte paa "de stidte tårer". Men bedstemor var urokelig. Og saa maatte jeg bede om forladelse, og den brune og lysrøde mugge havde jeg ikke mere i min haand.

Men de to husjomfruer og de otte tjenestepiger streg over sig af forbitelse, da jeg sagde, at kammen havde ligget i vasketønden, og hele min barndom levede jeg, hver gang jeg besøgte bedstefar, under den mistanke, at jeg havde lagt den stidne kam i studentens vask. Og aldeles uskyldig var jeg jo ikke.

Saa, sliq var jeg, da jeg var otte aar gammel.

Hvis jeg var dig, saa:

1. Vilde jeg være mere høflig og opmærksom mod far og mor og alle de andre derhjemme.

2. Vilde jeg ikke være saa doven paa skolen, at alle kameraterne var slinkere end mig.

3. Vilde jeg aldrig le til de stakkars ulukkede mennesker, som har en eller anden legemlig stavant, men takke Gud for, at jeg er velstabt; heller ikke vilde jeg le af en drukken mand.

4. Vilde jeg prøve, ikke at være saa sur og grætten, om jeg ikke fik viljen min igjennem bestandig.

5. Vilde jeg rigtignot passe paa at vaske og klemme mig hver morgen, saa ikke nogen maatte bede mig gaa hjem og gjøre det.

6. Vilde jeg ikke være sammen med usittelige børn, som bare lærer mig det, som er sthygt.

Ti bud.

I en skole i Indien er der paa en table skrevet ti bud, som vistnok ikke er af Moses, men som det alligevel kan være godt at lægge merke til:

1. Bed til Gud, naar du staar op, kl. 5 til 5.10.
2. Tag et bad 5.10—5.30.
3. Gå paa dine foreldre og foretag gymnastiske øvelser 5.30—6.30.
4. Læs paa dine lektser 6.30—9.
5. Besøg skolen regelmæssigt.
6. Adlyd dine foreldre.
7. Læs ikke efter klokken 8 om aftenen.
8. Bed til Gud og gaa tilfængs kl. 9.
9. Søg godt og sthy slet selskab.
10. Gjør altid det, som er ret.

Barnevisdom.

Vor lille Hans var altid meget glad over at se de bibelske billeder; og blandt disse var Kristi fødsel det allertjæreste. Moderen fortalte ham historien om barnet i krybben, om hyrderne paa marken og om de hellige engle.

"Bed du nu, hvad englene synger, lille Hans?" spurgte moderen, efterat hun havde fortalt det.

"Være være Gud i krybben", svarede barnet med straalende øine.

"Nei, i det høie", rettede moderen.

"Nei, kjære moder! Være være Gud i krybben!"

Dette gjentog sig saa ofte, de kom til at tale derom.

En dag kom faderen og hørte barnets svar. Forbausset spurgte han:

"Hvad er det, lille Hans siger?"

"Saaledes siger Hans altid", fortalte moderen, "han vil ikke lade sig rette, men siger: 'Gud i krybben'. Forresten har jeg tænkt nøiere over sagen. Hvor mange høitstaende professorer og doktorer i teologi trænger ikke til at faa vor lille guts bejndelse: 'Gud i krybben'."

"Ja", svarede faderen, "af de umyndiges og diendes mund grundfæstede du en magt, herre Gud. Barnet forstaar det bedre end vi; forsthy ham ikke i hans ensold, men lad ham blive ved sin 'Gud i krybben'."

Og foreldrene bad Gud om at give dem en tro, der var ligesaa stor og mægtig som deres barns.

En reisende musiker.

(Til billedet.)

Slige har du seet. Helt fra tidlig om vaaren til sent om høsten, ja undertiden endog om vinteren, kan man træffe disse omstretfende musikere. De, som besøger os, er for det meste fra Tyskland og de sydeuropæiske lande. Stakkels folk, de har det vist ofte svært ondt. For det første tjener de vel i de fleste tilfælde saa lidt, at det ikke bliver stort til mad, klæder og hus, og dertil kommer, at selve det omstakende liv, saadan altid at være uden fast hjem, maa være svært ubehageligt. Musikeren paa vort billede idag har med sig baade hustru og barn. Jeg synes mest synd i den lille. Hun stakkel har hverken strømper eller sko paa benene. Jeg er aldeles sikker paa, at hun ofte har frosset svært, og hun kan jo ikke gjøre for, at forældrene farer saaledes omkring fra det ene sted til det andet. Det bedste for dem selv vilde sikkert være, at de slog sig ned og tog sig noget nyttigt fore i sit fædreland. Heller ikke vi vilde tabe saa svært meget paa det, thi for det første er vist ikke slige musikeres spil særdeles rart, og saa kunde vi selv beholde de smaastykker, som vi maa give dem.

Opl. paa billedgaaden i nr. 44.

Anders gif landveien fra Kristiania til Drammen.

Gaade.

30 personer — mænd, kvinder og børn — sparede en maaned 183 kroner tilsammen. Hver mand sparede 10 kroner, hver kvinde 6 og hvert barn 1 krone og 50 øre. Hvor mange mænd, kvinder og børn var der?

Fitserbillede.

Hvor er stogvogteren?

Billedgaade.

K

10

1 4de 1

de

V

1

HØ
T

Lars Wilhelmsen.